

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

TANIM

Metal ve metal olmayan (plastik vb.) özdeş parçaların imalatını özel tezgâhlarla veya takım tezgâhları ile kullanılabilen komple üretim aracını hazırlayan, yapımını gerçekleştiren ve çalıştıran kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- İmal edilecek eşyanın proje ve diğer şartnamelerini inceler,
- Gerekli hesaplamaları yapar,
- Kullanılacak metali seçer,
- Ölçü aletlerini kullanarak gerekli iş tezgâhlarında talaş kaldırarak veya kaldırmadan imalat kesimine göre parçayı şekillendirir,
- Avadanlık takımlarının, iş tezgâhlarının, teçhizatın bakımını ve tamirini yapar,
- İş yerinde emniyetli çalışmayı sağlar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- T Cetveli,
- Gönyeler, cetvel, pergel, iletke, resim kalemleri,
- Ege, pafta, kılavuz, rayba, matkap, breyz, spiral taşlama makinesi,
- Presler (eksantrik, hidrolik, enjeksiyon, sıkıştırma, şişirme vb.),
- Takım tezgâhları (torna, freze, taşlama, elektro erozyon vb.),
- Pentoğraf, rotasyon (döndürmeli) presler.

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENELÖZELLİKLER

Kalıpçı olmak isteyenlerin;

- Şekil ve uzay ilişkilerini görebilen,
- Makine parçaları arasındaki ilişkileri görüp, mekanik problemleri çözebilen,
- El becerisi olan,
- Başkaları ile işbirliği yapabilen,
- Dikkatli ve tedbirli,
- Makinelerle çalışmaktan hoşlanan,
- Gürültü ve sıcak ortamlarda çalışabilen kişiler olmaları gerekir.

C-ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Kalıpçılar fabrika ve atölyelerde çalışırlar. Çalışma ortamı genellikle sıcak, tezgâhlarda talaşların işlenmesinden dolayı yağlı, talaşlı ve gürültülüdür. Kalıpçı ayakta ve genelde bağımsız olarak çalışır. Daha çok alet ve makinelerle ilgilidir.

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

D-MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması halinde tüm mesleki eğitim merkezlerinde “Makine Teknolojisi” alanı “Endüstriyel Kalıp” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

Ayrıca mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumların aynı alan ve meslek dalında da bu mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;

- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
- Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
- 14 yaşını doldurmuş olmak,
- Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

D-MESLEK EĞİTİMİ

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Çıraklık eğitim programındaki ortak derslerinin yanı sıra teknik resim araç ve gereçlerini tanımak, bunların ekonomik kullanılması ve bakımı, resim kâğıtları ve ölçüleri, izdüşüm düzlemleri (alın, yatay, yanal) ve görünüş çıkarma, perspektif resimler (izometrik, simetrik, eğik) çizimi, ölçme kontrol, kesitler ve kesit alma, ölçülendirme ve resimlerin ölçekle çizilmesi, tornacılık ve torna tezgâhları (torna kalemleri ve katerler, iş bağlama usulleri ve tornalama, kesme hızı, ilerleme ve devir sayısı, konik tornalama, tornada rayba çekme, toleranslar ve tornada alıştırma, kaçık merkezli parçaların ve kamların tornalanması, taşlama, üçgen, kare ve trapez vida çekmek, yay sarma, frezecilik ve freze tezgâhları, zımpara taşı ve taşlama tezgâhları), yapım resimleri, kesme kalıp resimleri, keserek biçimlendirme kalıp resimlerinin çizimi ve okunması, dövme kalıpları resimlerinin çizimi ve okunması, keserek biçimlendirme, çekme ve çekme kalıpları, plastikler ve endüstrideki plastik işlemleri, sıcak dövme kalıpları ve dövme makineleri vb. gibi meslek dersleri yer almaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

E-ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Kalıpçılar kalıp üreten atölye ve işletmelerde çalışırlar. Kalıpcılıkta genellikle erkek eleman çalıştırılmaktadır. Özellikle sanayinin gelişmiş olduğu yörelerde çalışma alanı oldukça geniştir. Kişiler kendi işlerini kurabilecekleri gibi, kalıp üreten endüstri işletmeleri ve küçük imalat yerlerinde de çalışabilirler.

Teknoloji günümüzde bilgisayara yöneliktir. Bilgisayar teknolojisi az hata ve çok seri bir şekilde üretilecek olan işin boyutlandırılması, maliyeti, simülasyonu görerek kalıbın tasarımını kolaylaştırır. Bu sistemleri kavrayan bir kalıpcının iş bulma olanağı artar.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

Kendi işyerlerini kuranlar, daha yüksek bir gelire sahip olabilmektedirler.

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlar alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Tornacı,
- Tesviyeci,
- Frezeci,

KALIPÇI/ENDÜSTRİYEL KALIPÇI

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- 3308 Sayılı Kanun,
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
- Meslek elemanları,
- Meslekle ilgili işyerleri,
- Çıraklık eğitimi programı kitapçığı,
- “Çıraklık ve Yaygın Eğitim Faaliyetleri” Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara-1999,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.